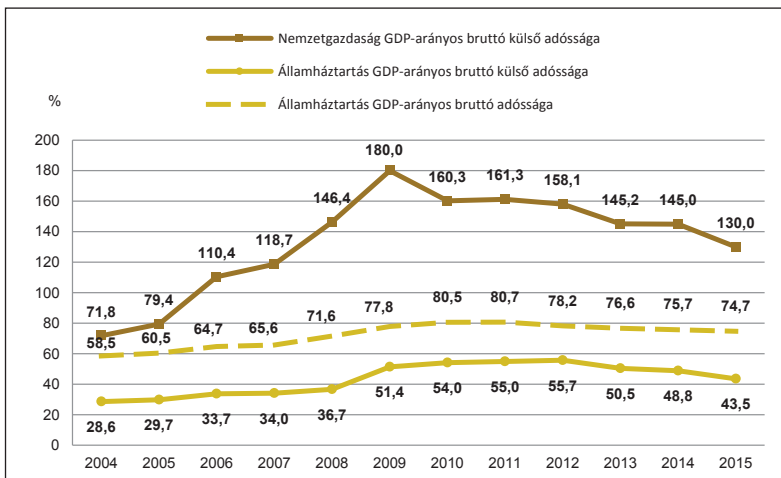

G.1.2. A nemzetgazdaság legfontosabb adósságmutatói

A grafikonon barna folytonos vonallal jelöltük a nemzetgazdaság GDP-arányos bruttó külső adósságát mutató értéket, amely a hazai gazdasági szereplők külföldiek felé fennálló tartozásának arányát mutatja a bruttó hazai össztermékhez viszonyítva. A növekvő adósság ronthatja a hazai gazdasági szereplők külső kockázati megítélését, ami egyrészt megdrágíthatja az új finanszírozási forrásokat, másrészt növelheti a lejáró finanszírozási források megújításának igényét és költségét. (A nemzetközi összehasonlíthatóság érdekében az Eurostat által közölt adatokat ábrázoljuk.) A teljes külső adósságon belül sárga folytonos vonallal kiemeltük az államháztartás (és az MNB) külföld felé fennálló adósságának GDP-arányos értékét. Emellett ezen adósságábrán tüntettük fel sárga szaggatott vonallal a GDP-arányos államadósság értékét is. Azért szaggatott vonallal jelöltük, mert az előző kettővel szemben ez nemcsak külföldi, hanem belföldi gazdasági szereplők irányába fennálló adósságot is magában foglal.

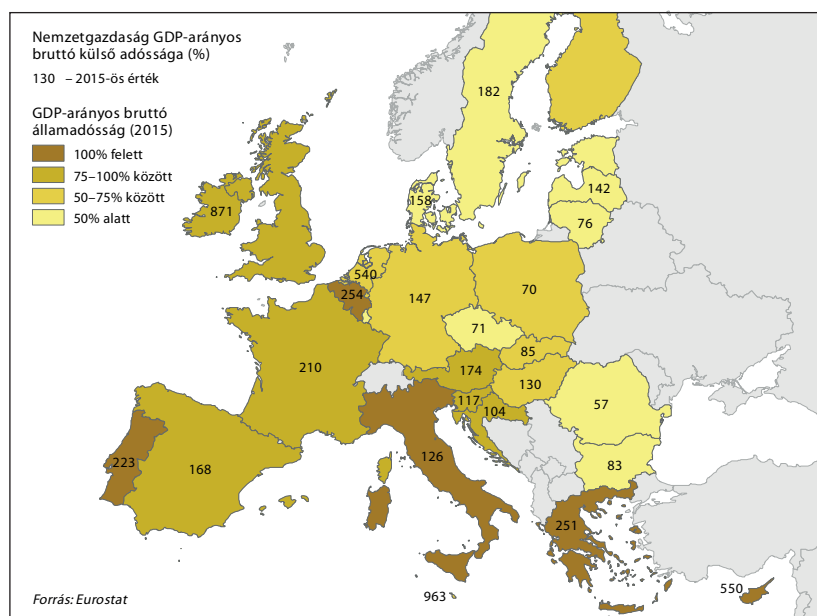
Láthatóan a G.1.1-es indikátornál leírt negatív értékű külső finanszírozási képesség következtében 2002-től gyorsuló ütemben növekedett hazánk külső eladósodottsága. Ebben a növekedésben elsődleges szerepet játszott a pénzügyi szektor, mivel a vállalati és lakossági hitelezés felfutásához nem álltak rendelkezésre hazai források, ezért külső tőkepiaci forrásokat kellett igénybe venni. Az államháztartás külső adóssága szintén jelentős mértékben nőtt, és a vállalati szektor külső, közvetlen (anyavállalati) finanszírozása is megemelkedett, főleg a pénzügyi szektor hitelezésének 2008–2009-es lefagyása idején.

Forrás: Eurostat

2009 után megindult az adósságkeelési folyamat. A legnagyobb mértékben a pénzügyi szektor külső adóssága csökkent, hiszen a lakossági és vállalati devizahitelek törlesztése a bankrendszeren keresztül történt. 2010 óta, ütemében kisebb hullámmal, a vállalati szektor külső adóssága is csökken. A GDP-arányos külső államadósság pedig 2012-ben volt a legmagasabb, 55,7%, ez 2015-re 43% közelébe csökkent, ami különösen öröndetes dolog. Ezt a külső adósságcsökkentést mindenképpen érdemes folytatni, hiszen a jelenlegi hazai megtakarítások olyan mértékűek, hogy lenne tartalék az esetlegesen megnövekedő hazai beruházási kedv forrásainak fedezésére.

Az adósságcsökkentés szükségszerűsége további két adatból is tökéletesen látszik. Az egyik az itt ábrázolt Európa-térképen látható: a GDP-arányos bruttó külső adósságunk 2015 végén még mindig kiemelkedő volt a hozzánk hasonló fejlettségű és versenyképességű országokhoz képest. Hazánk 130%-os értékével szemben a többi kelet-közép-európai EU-s nemzetgazdaság átlaga 89%, a V4 másik három országáé pedig 75,5%. Szerencsére ez a különbség egyre mérséklődik, azonban a csökkentés továbbfolytatása szükséges, mert ha összehasonlítjuk hazánk és a régiós országok nemzetközi fizetési mérlegét, akkor azt látjuk, hogy a magyar nemzetgazdaság szereplői GDP-arányosan számottevően több kamatot fizetnek külső hiteleik után a külföldi hitelezőiknek. Ez a különbség a vállalatoknál a szűkebb fejlesztési forrásokban, a rosszabb jövedelmezőségben, a lakosnál pedig alacsonyabb fogyasztási lehetőségekben, életszínvonalban jelenhet meg.

A külső adósság csökkenő pályájának fentartása szükséges a külföldnek fizetendő kamatterhek csökkentése érdekében.

Forrás: Eurostat